

Karel Dewaele, Brecht Vandenbroucke, Lieven Delanote

Voor het telen van biologische bakwaardige tarwe wordt er vaak gekozen voor zomertarwe in plaats van wintertarwe. In 2018 was het tweede deel van het groeiseizoen erg droog. Net als in 2017 waren de verschillen tussen de rassen eerder klein.

Samengevat

Deze teelt van zomertarwe in 2018 ging laat maar in ideale omstandigheden van start. De ziektedruk was vrij laag. Vooral de droogte vanaf juni was een stressfactor. Er werd nog een behoorlijke opbrengst behaald van gemiddeld 5,8 ton/ha met een gemiddeld eiwitgehalte van 10,9%. De resultaten lagen vrij dicht bij elkaar. Opvallend was dat het eiwitgehalte meestal weinig verband hield met de opbrengst. De waarden voor bakkwaliteit (Zeleny en valgetal van Hagberg) waren voor alle rassen goed tot zeer goed.

Volgende rassen brachten 6 ton/ha of meer op en behaalden gemiddelde tot hoge eiwitgehaltenes (10,8 à 11,7%): Harenda, Lennox, Quintus en op de valreep Servus en Nobless. Tybalt haalde de topopbrengst (6,5 ton/ha) maar met een laag eiwitgehalte. Lavett was lager in opbrengst dan deze groep maar scoorde opnieuw hoog in eiwitgehalte.

Daarnaast zagen we een groep rassen met matige opbrengst van 5 à 6 ton/ha die ook in eiwitgehalte laag tot matig scoorden (10,4 à 10,8%): Sensas, Septima, Feeling, Astrid en Tritop. Waarschijnlijk heeft de droogte deze rassen parten gespeeld.

Tabel 1: Rassen

Nr	Ras	Herkomst	Bio/ncb
1	Astrid	Sem-partners	ncb
2	Feeling	Lemaire-Deffontaines	ncb (azijn)
3	Harenda	Limagrain	ncb
4	Lavett	Agrifirm	bio
5	Lennox	Agrifirm	bio
6	Nobless	Limagrain	ncb
7	Quintus	Limagrain	ncb
8	Sensas	Jorion Philip-Seeds	ncb
9	Septima	Agri-obtentions	ncb
10	Servus	Aveve	ncb
11	Tritop	Sem-partners	ncb
12	Tybalt	Limagrain	ncb

Proefopzet

Er werden 12 rassen zomertarwe opgenomen in de rassenproef. Van Lavett en Lennox was biologisch zaaizaad beschikbaar. De overige rassen werden in niet chemisch ontsmette vorm aangeleverd. De proef werd aangelegd in een blokkenproef met 4 parallellen.

Teeltverloop

Het teeltverloop wordt weergegeven in tabel 2. Op 23 februari was er volgens bodemanalyse 8-16-31 kg N aanwezig in de bodemlagen 0-30-60-90 cm diep. Het advies voor stikstofbemesting bedroeg toen 134 kg N/ha in twee fracties.

Door het eerder natte en koude begin van de lente kon pas laat van start gegaan worden op het perceel. Op 18 april werd 25 m³ runderdrijfmest uitgereden en op 21 april zaaiden we in na niet kerende grondbewerking onder goede omstandigheden. Er werd gezaaid aan 500 zaden/m². Na zaai waren de omstandigheden voor en na opkomst vochtig maar ideaal voor het wiedeggen. De opkomst op 3 mei was zeer goed (gemiddeld 85%).

In mei sloeg het weer om naar vrij warm en vanaf juni ook voortdurend droog weer. De droogte en vanaf juli ook hitte duurden tot voorbij de oogst.

Tabel 2: Teeltverloop

Voorteelt	
2017	Wortelen
Bemesting	
19 april	Runderdrijfmest 25 ton/ha
Grondbewerking	
18 april	Ondiep met Treffler TGA – afsnijden winteronkruiden
19 april	Inwerken mest met Treffler TGA
20 april	Diepwoelen
21 april	Rotoreggen
Zaai	
21 april	Buiten proef: ras Feeling 190 kg/ha
Onkruidbestrijding	
24 april	Wiedeggen voor opkomst
7 mei, 14 mei	Wiedeggen
8 mei, 11 mei	Manueel (kamille)
19 mei	Wiedeggen in combi met onderzaai witte klaver (10 kg/ha)
Oogst	
2 augustus	geen

In juni was er algemeen wat aantasting door graanhaantje. De ziekte-druk was vrij laag. In het voorjaar was er af en toe wat bladvlekken-ziekte (Septoria). In juli, op het moment dat bij veel rassen het vlagblad al grotendeels opgedroogd was, sloeg bruine roest toe met waarschijnlijk geen invloed meer op de opbrengst. Er werd geoogst aan gemiddeld 13,1% vochtpercentage met gemiddelde opbrengst 5,8 ton/ha (15% vocht) en variërend tussen 5,0 en 6,5 ton/ha. Het gemiddelde eiwitgehalte was 10,9% en varieerde tussen 10,4 en 11,7%. Wellicht heeft het korte groeiseizoen en de droogte potentiële verschillen afgevlakt.

Bespreking rassen (zie tabel 3)

Astrid (Sem-partners, ncb) ontwikkelde zich sterk en maakte een donker gewas. De opbrengst was gemiddeld (5,9 ton/ha) met een gemiddeld hl-gewicht (79,9 kg). Het eiwitgehalte was eerder laag (10,4%) maar de parameters voor bakkwaliteit waren goed. Gemiddelde strolengte.

Feeling (Lemaire-Deffontaines, azijn) ontwikkelde zich vrij gemiddeld. De opbrengst was gemiddeld (5,6 ton/ha) met een hoog hl-gewicht (81,2 kg). Het eiwitgehalte was eerder laag (10,4%) maar de parameters voor bakkwaliteit waren goed. Gemiddelde strolengte.

Harenda (Limagrain, ncb) kwam goed op en ontwikkelde zich gemiddeld. De opbrengst was goed (6,2 ton/ha) met een gemiddeld hl-gewicht (80,6 kg). Het eiwitgehalte was goed (11,3%) met goede waarden voor de bakparameters. Gemiddelde strolengte.

Lavett (Agrifirm, bio) ontwikkelde gemiddeld, met een lichtgekleurd gewas. De opbrengst was gemiddeld (5,3 ton/ha) met een gemiddeld hl-gewicht (80,1 kg). Het eiwitgehalte was hoog (11,6%) met goede cijfers voor bakwaarde. Lange strolengte.

Lennox (Agrifirm, bio) ontwikkelde zich goed en had een donker ge-

was. De opbrengst was goed (6,1 ton/ha) met een gemiddeld hl-gewicht (80,5 kg). Het eiwitgehalte was hoog (11,7%) met goede cijfers voor bakwaarde. Korte strolengte.

Nobless (Limagrain, ncb) ontwikkelde zich goed en had een donker gewas. De opbrengst was gemiddeld (5,9 ton/ha) met een gemiddeld hl-gewicht (80,5 kg). Het eiwitgehalte was gemiddeld (10,9%) en de parameters voor bakkwaliteit waren goed. Gemiddelde strolengte.

Quintus (Limagrain, ncb) kwam wat minder goed op maar ontwikkelde zich gemiddeld. De opbrengst was goed (6,1 ton/ha) met een gemiddeld hl-gewicht (80,3 kg). Het eiwitgehalte was goed (11,5%) met goede cijfers voor de bakwaarde. Gemiddelde strolengte.

Sensas (Jorion-Philipseeds, ncb) ontwikkelde gemiddeld. De opbrengst was laag (5,2 ton/ha) met een zeer hoog hl-gewicht (84,0 kg). Het eiwitgehalte was laag (10,4%) met goede cijfers voor bakwaarde. Gemiddelde strolengte.

Septima (Agri-obtentions, ncb) ontwikkelde matig en had een donker gewas. De opbrengst was laag (5,0 ton/ha) met een gemiddeld hl-gewicht (80,5 kg). Het eiwitgehalte was gemiddeld (10,8%) met goede bakparameters. Korte strolengte.

Servus (Aveve, ncb) kwam goed op en ontwikkelde zich sterk met een donker gewas. De opbrengst was gemiddeld (6,0 ton/ha) met een laag hl-gewicht (77,7 kg). Het eiwitgehalte was gemiddeld (10,8%) met goede bakparameters. Korte strolengte.

Tritop (Sem-partners, ncb) ontwikkelde gemiddeld. De opbrengst was gemiddeld (5,6 ton/ha) met gemiddeld hl-gewicht (80,2 kg). Het eiwitgehalte was laag (10,4%) met goede bakparameters. Eerder lange strolengte.

Tybalt (Limagrain, ncb) ontwikkelde aanvankelijk matig. De opbrengst was net als vorig jaar zeer goed (6,5 ton/ha) met een laag hl-gewicht (77,1 kg). Het eiwitgehalte was laag (10,6%) met goede cijfers voor bakkwaliteit. Gemiddelde strolengte.

Tabel 3: Opkomst, gewasontwikkeling en opbrengstparameters

Obj.	Ras	opkomst %	beoordeling 06-06		lengtemeting totale lengte	opbrengst bij 15% vocht				
			gewasontwikkeling	kleur		ton/ha	hl	eiwit (%)	Zeleny	valgetal
1	Astrid	79 ab	7,3 a	7,6 a	86 bc	5,9 abcc	79,9 b	10,4	45	401
2	Feeling	88 ab	6,4 abcd	6,6 ab	83 bcd	5,6 bcd	81,2 b	10,4	43	401
3	Harenda	91 ab	6,1 bcd	7,0 ab	85 bc	6,2 ab	80,6 b	11,3	52	348
4	Lavett	90 ab	6,1 bcd	6,1 b	97 a	5,3 bcd	80,1 b	11,6	55	357
5	Lennox	85 ab	6,9 abc	7,9 a	79 de	6,1 ab	80,5 b	11,7	56	375
6	Nobless	88 ab	6,9 abc	7,8 a	86 bc	5,9 abcc	80,5 b	10,9	42	373
7	Quintus	71 b	6,3 bcd	6,6 ab	86 bc	6,1 ab	80,3 b	11,5	55	310
8	Sensas	87 ab	6,8 abc	6,8 ab	84 bcd	5,2 cd	84,0 a	10,4	51	364
9	Septima	80 ab	6,0 cd	7,6 a	68 f	5,0 d	80,5 b	10,8	46	390
10	Servus	97 a	7,0 ab	7,5 a	75 e	6,0 abc	77,7 c	10,8	51	371
11	Tritop	85 ab	6,8 abc	6,6 ab	88 b	5,6 bcd	80,2 b	10,4	50	381
12	Tybalt	78 ab	5,5 d	6,8 ab	81 cd	6,5 a	77,1 c	10,6	42	352
gemiddelde		85	6,5	7,1	83	5,8	80,2	10,9	49	369
VC		11,58	5,87	7,18	2,84	6,19	0,96			
P-waarde		0,039 *	0 ***	0 ***	0 ***	0 ***	0 ***			
score			zeer goed	zeer donker						
			zeer slecht	zeer bleek						

Contactpersoon: Lieven Delanote
Tel: +32 (0)51 27 32 50
E-mail: lieven.delanote@inagro.be